

MEDLEMSBREV 4 2023

Hej alla kära Vänner

Sommaren blev riktigt lång, för vår del ända in i oktober. Hösten blev förstås kortare! Sedan sist har Daniel Johansson från Byggfenomen gjort en andra visning av den märkliga Blå Villan i Djursholm, Klas Ruin på Spridd har visat den Kasper Salinprisnominerade ombyggnaden av Sankt Paulskyrkan vid Mariatorget, Anders Bergkrantz har tagit oss med på en dagsutflykt till Lövsta - Torsåker, där han lett familjen Johnson-Ennerfelts om- och nybyggnader i nära fyrtio år, och nu senast var Hans Lepp vår ciceron till Arkitekturbiennalen i Venedig. Stort tack till er alla för fina och uppskattade visningar.

Vi planerar för nya programaktiviteter. Elias Cornell skrev *Om rummet och arkitekturens väsen* 1966. Det skulle kunna vara temat för våra kommande visningar; Handelshögskolans nya lokaler med rum för samtal och konstens bidrag till att ställa frågor, den helt omslutande sfäriska domen Wisdome på Tekniska Museet, Drottning Silvias Konsertsal på Musikskolan Lilla Akademien med akustik och ljus samt en förhandsvisning under arbetets gång av nya utställningsrum på ArkDes är en kvartett uppslag som vi hoppas på. Vi hinner inte spika datum för alla till det här utskicket utan återkommer med separatutskick när vi vet. Så håll utkik.

Apropå ArkDes antar vi att alla har nåtts av nyheten att Kieran Long kommer att sluta som chef i februari för att tillträda en liknande tjänst någonstans ute i Europa. Tråkigt tråkigt tycker vi, både med tanke på den nytändning av ArkDes' utställningsverksamhet han bidragit till och det allt närmare samarbete vi haft de här åren. Samtidigt önskar vi honom naturligtvis all lycka med nya utmaningar, som det ska bli spännande att följa.

PROGRAM November - December

ArkDes - Vad händer, Sneak peak av utställningsmöblerna

ArkDes har nu stängt, för att öppna åter i juni 2024.

Under ombyggnationen ska ett nytt museum ta form och ge plats för nya möjligheter och upplevelser för museets besökare. Stort fokus kommer att läggas på öppna, välkomnande mötesplatser, plats för tillfälliga utställningar, större utomhusytor och mer utrymme för lek.

I hjärtat av det som blir det nya ArkDes ges plats för museets världsunika samling med över fyra miljoner objekt. Föremål ur svensk designhistoria, arkitekturritningar och skisser, fotografier, personliga anteckningar och mycket mer.

Samlingsutställningen, som ska ersätta den permanenta utställningen från 1998, presenterar 150 år av svensk arkitektur och design, från 1880 fram till idag med fokus på berättelserna om det som byggde det moderna Sverige. Här ges även utrymme för aldrig tidigare visade objekt samt historierna och ritningarna av det som inte blev av.

Arkitekterna Arrhov och Frick gav oss en introduktion på senaste Årsstämman. Nu kommer Kieran Long att ge oss en lägesrapport av hur arbetet med ArkDes 2024 fortlöper och visning av utställningsmöblerna.

TID OCH PLATS: Tisdag den 21 november, kl 16.00 - 17.30 (ca).
Vi samlas vid entrén till ArkDes.

OBS! Anmälan och avgift

Anmälan via mail.

Ingen avgift.

WISDOME - Stockholms smartaste hus i trä vid Tekniska Museet

Efter en process med parallellt uppdrag, där även White Arkitekter och danska Dorte Mandrup Arkitekter deltog, gick uppdraget att rita en ny upplevelsearena för vetenskapskommunikation vid Tekniska museet till Elding Oscarsson Arkitekter. Så här beskrev de sitt koncept:

"Förslaget skapas av sitt innehåll, där formen ges av taket som omsluter domen. Under den böljande takformen bildas ett kraftfullt, identitetsbärande rum i direkt kontakt med innergården."

Torleif Falk, Stockholms stadsarkitekt, beskrev deras förslag så här:

"Byggnaden har förutsättningar att bli ett nytt landmärke i Stockholm. Det intressanta och innovativa innehållet som lyfter fram spetsteknik inom visualisering tillsammans med en unik och mycket vacker byggnad av trä kommer vara värt en omväg. Det här ger förutsättningar för att Stockholm nu kan få en byggnad i arkitektoniskt världsklass byggd med spetsteknik inom träbyggande."

Från Tekniska Museets hemsida saxar vi:

"Med 360° omslutande 3D tar vi dig längre bort, djupare ned och närmre inpå än du någonsin tidigare varit. I Wisdome Stockholm förvandlas svåra utmaningar och komplexa sammanhang till hisnande upplevelser. I den sfäriska domen omsluts du helt av högupplösta 3D-projektioner - hela vägen runt och ovanför dig. Sex laserprojektorer i 8K-upplösning och ett avancerat 10.1-ljudsystem skapar en upplevelse så verklig att du varken tror ögon eller öron. Med våra explainers vid spakarna utforskar vi galaxen som en öppen värld, helt byggd på de senaste bilderna från NASA's och ESAs satelliter. Här kan vi upptäcka världen runt om oss i 3D, precis som vi gör i verkligheten. Genom att skala upp och ned och röra oss fritt genom tid och rum kan vi greppa om enorma avstånd, mikroskopiska mått, händelseförlopp under miljontals år eller på en tusendels sekund."

Arkitektur i världsklass

Arkitektkontoret Elding Oscarson har ritat en byggnad som utmanar och sätter material och konstruktion på prov. Taket är ett böljande rutnätssystem i fem lager av träbalkar som når en spännvidd på 48 meter - helt fritt utan pelare. Det innebär ca 20 kilometer LVL-trä som levereras av Stora Enso och sedan böjs och anpassas med en exakt precision.

Att bygga i trä ger nya möjligheter i form av minskade transporter och en behagligare miljö. Men framför allt är det mer klimatsmart - och därför spelar trämaterialen en viktig roll för att utveckla framtidens

hållbara byggande. Wisdome Stockholm blir ett utmanande referensprojekt som tånjer på gränserna för vad som är möjligt att konstruera i trä."

Astrid Stenberg från Tekniska Museet och **Jonas Elding** kommer att visa byggnaden och berätta om processen.

TID OCH PLATS: Måndag den 18 december, kl 17.00 - 18.30 (ca).

Tekniska Museet, Museivägen 7, Norra Djurgården.

Med kollektivtrafik buss 69 från Centralen.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 30 personer.

Anmälan via mail.

Avgift 150:-/person vilket inkluderar visningsavgift till Tekniska Museet, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats. Den som vill komma tidigare eller gå kvar på museet efter visningen behöver utöver detta även lösa egen entrébiljett. Normalt kostar den 170:- men vi får den rabatterad till 145:-. Man anmäler i receptionen att man tillhör vår grupp, de kommer att få en lista på vilka som anmält sig.

HANDELSHÖGSKOLAN - arkitektur och konst skapar nya rum för samtal

Handelshögskolan ritades av Ivar Tengbom och invigdes 1926. Under åren har skolan genomgått både större och mindre förändringar och tillbyggnader, med Åke Ahlström 1976, Ahrbom & Partner 2011 och Tengboms kontor som arkitekter. Nu senast har några traditionella klassrum byggts om och anpassats till modern pedagogik samtidigt som konst och arkitektur flätas samman. Jonas Kjellander på Sweco, som varit ansvarig arkitekt och ljusdesigner, ger oss följande introduktion;

Vi kommer att vandra runt i lokalerna och uppleva det imponerande konstutbud som bäddats in i miljön. Det gäller sociala utrymmen och kommunikationsytor såväl som undervisningslokaler. Grundtanken är att tillstå konstens kapacitet att generera sinnliga och kognitiva upplevelser. Något som förstärker förmågan att tänka kritiskt och fördjupar förståelsen av oss själva och världen omkring oss.

Vi kommer också att titta närmare på några undervisningslokaler, tidigare traditionella klassrum som byggts om och inretts för anpassning till modern pedagogik samtidigt som konst och arkitektur flätas samman. I The Cabinet Room klättrar konsten och sittplatserna bokstavligen "uppåt väggarna". Den lösa inredningen tillsammans med valbara ljusscenarier understöder flera pedagogiska situationer med större kollaborativt och socialt innehåll jämfört med de traditionella. Slutligen besöker vi The Lighthouse Room, en plats optimerad för den viktigaste sociala aktiviteten av alla, "det goda samtalet".

Pierre Guillet de Monthoux, director för Handelshögskolans Art Initiative och professor i Philosophy & Management och **Jonas Kjellander** blir våra guider, som kommer att berätta om konstens och arkitekturens betydelse för det goda samtalet.

TID OCH PLATS: Troligen i januari, vi återkommer i ett separatutskick med dag och tid.

Handelshögskolan ligger vid Sveavägen 65. Närmaste T-bana är Rådmanngatan.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer.

Anmälan via mail.

Avgift 100:-/person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

DROTTNING SILVIAS KONSERTSAL - Ett klingande rum för en sammanlänkad värld.

Drottning Silvias Konsertsal i Lilla Akademiens lokaler stod färdig i juni 2022. I september i år utsågs vinnarna av Svenska Ljuspriset 2023, en årlig tävling som vill lyfta byggprojekt där ljus och belysning använts på ett kreativt sätt. Årets vinnare blev Riksdagshuset i Exteriörklassen och Drottning Silvias Konsertsal i Interiörklassen.

Vi klipper några stycken från Lilla Akademiens hemsida:

"Drottning Silvias Konsertsal är skapad av den kända italienska arkitekten Giorgio Palù, och den världsledande japanske akustikern Yasuhisa Toyota. Toyota har även designat akustiken för många berömda konserthus runt om i världen, inklusive Walt Disney Concert Hall i Los Angeles och Pierre Boulez Saal i Berlin. Den nya salen på Lilla Akademien har en icketraditionell, centrerad scen, som möjliggör för publiken att sitta på alla sidor om musikerna. Det relativt osmyckade scenutrymmet av trä består av vackra organiska former, tänkta att skapa intrycket av musikalisk förtrollning.

Skimrande detaljer förstärker den magiska effekten och bjuder in till fantastiska upptäcktsresor som får äga rum i salen. Konsertsalen släpper in det vackra nordiska ljuset och dess dramatiska skiftningar beroende på tiden på dygnet och årstiden. Salen kan även mörkläggas och lysas upp för att komplettera den musik som framförs.

Salen är mycket flexibel som rum. De som musicerar i den kan välja att placera sig på scengolvet eller på någon av läktarna och åhörarna kan uppleva musiken från olika platser i rummet. Genom att installera den senaste digitala tekniken i salen möjliggörs konserter, repetitioner, seminarier och föreläsningar via länk, med samtal och utbyten i realtid så att utövare och åhörare över hela världen kan länkas samman."

I tidningen Byggnyheter beskrivs konsertsalens 14 meter höga rum med väggar klädda av guldfärgade balustrader, böljande läktare och höga fönster i flera våningar, allt omfamnat av ljust trä och varma blåtoner som ett rum där arkitektur, akustik, teknik och ljusdesign i yppersta världsklass möts. Lilla Akademiens musikaliska rådgivare Mark Tatlow menar att konsertsalen är mer än ett rum för musik, det är ett konstverk, som man vill att elever och alla som spelar i salen ska känna av, idag och i framtiden.

TID OCH PLATS: Troligen i januari, vi återkommer i ett separatutskick med dag och tid.

Lilla Akademien ligger i före detta Norrtulls sjukhus och har adress Norrtullsgatan 14. Närmaste T-Bana är Odenplan.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer.

Anmälan via mail.

Avgift 100:-/person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

VAD MER....?

DAGS FÖR MEDLEMSAVGIFT 2024

ArkDes kommer att vara stängt fram till mitten av juni men Vänföreningen fortsätter med normal verksamhet.

Om man även i fortsättningen önskar få dessa medlemsbrev, delta i föreningens aktiviteter och inte minst ha fortsatt fritt inträde till i alla fall Moderna Museet när ArkDes håller stängt och förstås ha rabatt i Moderna Museets restaurang och i Café Blom, är det en god idé att förnya medlemskapet.

Medlemsavgiften 2024 är samma som i år och de senaste åren:

Enskild medlem 400:-

Parmedlemmar 600:-

Meddela oss gärna om man trots detta inte önskar kvarstå som medlem.

Årets medlemskort gäller fram till dess nya kommer från trycket och börjar skickas ut i januari-februari, allt eftersom medlemsavgiften betalas in.

Vänföreningens medlemsföretag kommer att faktureras avgiften för 2024 under januari. Även här är avgiften oförändrad.

BETALNINGAR

Betalning av medlemsavgift liksom för avgiftsbelagda program görs, om inte annat anges, till föreningens

BG 5481-5634, eller

Swish 123 386 03 68.

Var noga med att ange namn och vad betalningen avser.

MAILADRESSER

Vi försöker spara in på kopiering och portokostnader. Så, om ni får detta medlemsbrev som traditionell ytpost, skicka oss en mailadress för framtida utskick. Det är även enklare och snabbare att informera om vad som händer och eventuella ändringar via mail. Vi skulle helst helt vilja avskaffa pappersutskick det kommande året.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Anmälan görs, om inte annat anges, via mail till föreningen: vannerna@arkdes.se. Kansliets telefon är för närvarande ur funktion! Vid förhinder att delta i anmält program vänligen meddela detta så snart som möjligt, så att andra kan ges plats. Vi har ofta en väntelista till visningarna.

ArkDes - Vad händer?

Nu har ArkDes stängt för ombyggnation och resan mot det nya ArkDes som öppnar den 14 juni 2024 har startat. Museets unika samling, en dold kulturskatt bestående av fyra miljoner föremål, kommer äntligen visas upp för besökare. Tillsammans med den nya samlingsutställningen möts du av ett nytt ArkDes med ny entré, utställningen Designing Motherhood och ett flertal framåtblickande projekt.

Medan man på ArkDes gräver i samlingarna och förbereder arbetet bakom kulisserna är ni välkomna att via hemsidan besöka ArkDes digitalt. Där finns exempelvis reportage om samlingarna, föredrag, samtal och forskningskonferenser om Gestaltad Livsmiljö, New European Bauhaus, Stockholms Kvinnohistoriska, Lewerentz, Venedigbiennalen och mycket mycket annat.

CAFÉ BLOM

Café Blom kommer att ha öppet varje dag utom måndag mellan 10.00 och 18.00, tisdag och fredag till 19.00. Soliga dagar är uteserveringen en oas på Skeppsholmen. Med medlemskort i ArkDes Vänner har man dessutom 10% rabatt på allt utom alkoholhaltiga drycker.

Vinterdags????????

Pia Kjellgren Schönning

Ylva Lagerquist

Klas Schönning

ArkDes Vänner
c/o ArkDes
Box 16 410 103 27 Stockholm
Telefon: 08 611 35 96 (tillfälligt ur funktion)
Mail: vannerna@arkdes.se
BG 5481-5634
Swish 123 386 03 68
www.arkitekturensvanner.se

